

MODERN GREEK A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)

Lundi 19 mai 2003 (matin)

Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Σχολιάστε ένα από τα ακόλουθα κείμενα:

1α:

Το άγורי σκέφτηκε πώς τὸ κλειδὶ θὰ μπορούσε νὰ ξαναγυρίσει στὴν κλειδαριά, ὀρίζοντας μ' ἓναν ἥπιο μεταλλικὸ φθόγγο τὴ ζωὴ σὰν ἀλληλουχία. Μέτρησε τὶς προϋποθέσεις στὰ δάχτυλα. "Ἄν Τοῦρκοι κι Αἰγύπτιοι δὲν ἔκαιγαν τὸ χωριό. "Ἄν τὸ ἵππικὸ τους μαζευόταν ἀπ' ὄλο τὸ ὄροπέδιο κι ἔφευγε ἀπὸ τὸ ἴδιο πέρασμα, 5 πὺν βρῆκε ἀφύλαχτο καὶ ὄρμησε στὸν δυσμάχητο τόπο. "Ἄν ὁ Χριστὸς δὲν ἐλογάριαζε τὰ ἀφανέρωτα μαζὶ μὲ τὰ φανερωμένα κρίματα, ἀκούγοντας τὶς παρακλήσεις. "Ἄν, τέλος, δαίμονες καὶ νεραίδες τῶν σπηλαίων ἐδέονταν μαζὶ μὲ τοὺς ἀγίους τῶν ἐκκλησιῶν.

"Ἄκουσε τὴ μάνα του νὰ τοῦ φωνάζει ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς. Τὸ φῶς 10 ἔτεμνε τὸ σῶμα της, τραβώντας μιὰ λοξὴ γραμμὴ ἀπὸ τὸ γαλάζιο τοῦ ἀέρα μέχρι τὸ πράσινο τῶν βρύων, πὺν σκέπαζαν τὰ βράχια κοντὰ στὴν εἴσοδο. "Ἐνιωσε τὴ φωνὴ της σὰν μιὰ λοξὴ ἐπίσης γραμμὴ, χλοερὴ καὶ οὐράνια, πὺν ἀποσπᾶστηκε ἀπὸ τὸ σῶμα της καὶ κατέβηκε νὰ σταθεῖ πλάι του, ἐκεῖ πὺν ἄρχιζε τὸ σκοτάδι. Ἦταν πιὸ μαῦρο ἀπὸ τὰ κούτσουρα, πὺν εἶχαν μείνει στὴν παραστιά τοῦ σπιτιοῦ. 15 Μέσα στὸ μαῦρο δὲν ὑπῆρχε καμιὰ κίνηση· τὸ χέρι στ' ἀδράχτι ἀρνιόταν νὰ στρίψει τὰ δάχτυλα, τὸ χέρι στὸ χαλινάρι ἀρνιόταν νὰ λυγίσει τὸν καρπὸ, τὸ χέρι τοῦ μεγάλου ἀδερφοῦ καρφώθηκε πάνω στὰ μῆλα. Ἐδῶ ἡ μυρωδιὰ τῶν μῆλων χάθηκε. Δὲν ἀκουγόταν θρόισμα δέντρου ἢ φωνὴ ζωῶν. Οὔτε ἀλαλαγμὸς ἐχθροῦ. Τὸ ἴδιο μαῦρο κατάπιε καὶ τὸ κλειδὶ τοῦ σπιτιοῦ.

20 "Ἄκουσε πάλι τὴ φωνὴ της. Τὸ μέχρι τότε ἀβασάνιστο νερὸ τῶν ἡμερῶν του ἄρχισε ν' ἀντανაკλᾶ σκόρπιες καὶ γρήγορες εἰκόνες. Καὶ ἡ φωνὴ της σκορπιζόταν, σὰ νὰ κυλοῦσε μαζὶ μὲ τὸ νερό.

Δὲν θὰ γύριζε κοντὰ της. "Ἦθελε νὰ γνωρίσει τὸ σκοτάδι τῆς σπηλιᾶς.

Μπῆκε στὶς αἴθουσες πὺν εἶναι χτισμένες χωρὶς μαστόρους. Ἐκεῖ κολόνες 25 ἀτελείωτες στάζουν ἀπὸ τὴν ἀγωνία τοῦ τελειωμένου σχήματος· γι' αὐτὸ λαβαίνουν ὅποια μνήμη τοὺς ἀποδοθεῖ. Τὸ άγורי φώτισε μὲ τὸ κερὶ τὰ ἀκίνητα χέρια πάνω στ' ἀδράχτι, στὸ χαλινάρι καὶ στὰ μῆλα. Σκέφτηκε πὺν ἂν εἶχε πιὸ πολλὰ κερῖα, θὰ μπορούσε νὰ φωτίσει τοὺς ἤχους καὶ τὶς μυρωδιὰς τοῦ σπιτιοῦ.

30 Προχώρησε ἀργὰ ἀνάμεσα στοὺς σταλαγμίτες, πὸ γρηγοροῦσαν περιμένοντας τὸ
ἀγγιγμα τοῦ σταλακτίτη. Ἡ κίνησή του ἰχνογραφήθηκε ἀμυδρὰ στὸ σὰν ἀπὸ
κερήθρα χρῶμα τῶν πετρωμάτων. Ἔγγιξε ἓνα βράχο κι ἔνιωσε τὴ δροσιὰ τοῦ
λάχανου πολὺ πρῶτὸν στὰ περιβόλια. Σκέφτηκε πῶς, ἀφοῦ μπορούσε ἀκόμη νὰ
στηρίζεται στὰ περιβόλια, δὲν ἦταν μόνο μάγια γύρω του. Πάλι δὲν ἦταν ὅ,τι
γνώριζε. Φοβήθηκε μήπως οἱ μεγάλοι εἶχαν δίκιο ὅταν δὲν ἄφηναν μικρὰ παιδιὰ
35 νὰ μπαίνουν στὴ σπηλιά. Κι αὐτὸς ὑπάκουε μὲ τὴν ἀμίλητη ὑπομονὴ τῆς
προσμονῆς.

Ἔκανε κρῦο. Ἄκουγε βαριὲς σταγόνες νὰ πέφτουν γύρω του. Ὁ ἦχος τους
πολλαπλασιαζόταν σὲ βόμβο μελισσῶν. Θυμήθηκε κουβέντες, πῶς ἡ σπηλιὰ ἦταν
κάποτε γεμάτη μέλισσες, ἀλλὰ ποτὲ κανένας δὲν τὶς εἶχε δεῖ. Εἶπε μήπως ὁ
40 βόμβος προερχόταν ἀπὸ τὶς ἀφύσικα μεγεθυμένες ὀμιλίες ὅσων στριμώχονταν
στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς, γιὰ τὸν φόβο τοῦ Ὀθωμανοῦ. Οἱ ἄντρες εἶχαν βγεῖ στὰ
βουνά, πὸ ἔζωναν τὸ ὄροπέδιο, καὶ στὴν εἴσοδο βρίσκονταν μόνο γυναικόπαιδα,
ἀνήμποροι καὶ λίγα ζωντανά. Δὲν προχωροῦσαν ὅμως στὴ σπηλιά, γιὰτὶ τὸ
σκοτάδι τοὺς φόβιζε ὅσο καὶ ὁ ἐχθρὸς.

Ρέα Γαλανάκη, *Ο Βίος του Ισμαήλ Φερίκ Πασά* (1989).

1β:

ΠΟΥΣΙ

Ἔπεσε τὸ πούσι ἀποβραδὶς
— τὸ караβοφάναρο¹ χαμένο—
κ' ἔφτασες χωρὶς νὰ σὲ προσμένω
μέσ' στὴν τιμονιέρα² νὰ μὲ δεῖς.

5 Κάτασπρα φορᾶς κ' ἔχεις βραχεῖ,
πλέκω σαλαμάστρα³ τὰ μαλλιά σου.
Κάτου στὰ νερὰ τοῦ Port Pegassu⁴
βρέχει πάντα τέτοιαν ἐποχή.

10 Μᾶς παραμονεύει ὁ θερμαστής
μὲ τὰ δύο του πόδια στὶς καδένες.⁵
Μὴν κοιτᾶς ποτέ σου τὶς ἀντένες⁶
μὲ τὴν τρικυμία· θὰ ζαλιστεῖς.

15 Βλαστημᾶ ὁ λοστρόμος τὸν καιρὸ
κ' εἶναι ἀλάργα⁷ τόσο ἢ Τοκοπίλλα.⁸
Ἄπο νὰ φοβᾶμαι καὶ νὰ καρτερῶ
κάλλιο περισκόπιο καὶ τορπίλλα.

20 Φύγε! Ἐσὲ σοῦ πρέπει στέρεα γῆ.
Ἦρθες νὰ μὲ δεῖς κι ὅμως δὲ μ' εἶδες·
ἔχω ἀπ' τὰ μεσάνυχτα πνιγεῖ
χίλια μίλια πέρ' ἀπ' τὶς Ἐβρίδες.⁹

Νίκος Καββαδίας, *Πούσι* (1947).

¹ *καραβοφάναρο*: πλωτὸς φάρος

² *τιμονιέρα*: πιλοτήριο, γέφυρα τοῦ πλοίου

³ *σαλαμάστρα*: εἶδος πλεξίματος, σχοινὶ πλεγμένο

⁴ *Port Pegassu*: κόλπος στα νότια τοῦ νησιού Stewart στὴ Νέα Ζηλανδία

⁵ *καδένα*: αλυσίδα

⁶ *αντένα*: κεραία

⁷ *αλάργα*: μακριά

⁸ *Τοκοπίλλα*: λιμάνι στὴ Χιλὴ

⁹ *Ἐβρίδες*: συγκρότημα νησιῶν δυτικὰ τῆς Σκωτίας